

ลองมาใช้ สมุนไพรไล่แมลง กันเถอะ

สมุนไพรเป็นพืชพรรณที่มีอยู่ มากมายในบ้านเรา

ประโยชน์ของสมุนไพรนั้นมีด้วยกันหลายรูปแบบ แต่เมื่อพูดถึงสมุนไพรที่มักจะถูกนึกถึงแต่ในด้านการนำไปใช้เป็นยาเพื่อบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยต่างๆ ของคนเราเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการใช้สมุนไพรเพื่อไล่หรือกำจัดศัตรูพืชจึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรที่คนจะนึกถึงน้อยมาก ซึ่งจะไปแล้วการใช้สมุนไพรเพื่อไล่หรือกำจัดแมลงนั้นไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับการทำเกษตรในเมืองไทย โดยเฉพาะแควตงเกษตรทางเลือนั้นได้มีการนำสมุนไพรมาใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชมานานแล้ว แต่ยังไม่มีการส่งเสริมอย่างจริงจัง แต่ในปัจจุบันกระแสในเรื่องสิ่งแวดล้อมและการบริโภคเพื่อสุขภาพมีการตื่นตัวกันเพิ่มมากขึ้น ผู้คนต่างแสวงหาสิ่งดำรงชีพที่ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมีและสารพิษต่างๆ จึงเป็นสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้บรรดาเกษตรกรเริ่มหันมาให้ความสนใจกับการปลูกพืชผักผลไม้ปลอดสารพิษ และหาวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะนำมาใช้ทดแทนสารเคมี พืชสมุนไพรจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจที่สุด ซึ่งปัจจุบันภาคธุรกิจได้หันมาผลิตสารสกัดจากสมุนไพรเพื่อใช้สำหรับกำจัดศัตรูพืชออกมา ซึ่งภูมิปัญญาพื้นบ้านเรื่องการใช้พืชสมุนไพรในท้องถิ่น เพื่อที่จะได้สามารถอนุรักษ์ภูมิปัญญานี้ไว้ต่อไป ในขณะที่กระแสเกษตรลดใช้สารเคมีกำลังมาแรง

ช่วงนี้ก็มีผลไม้มากมายออกสู่ตลาดให้ชาวเราบริโภค กันคงไม่มีใครไม่รู้จัก **น้อยหน่า** นอกจากรสชาติที่หวานอร่อย ส่วนต่างๆ ของน้อยหน่า ก็สามารถใช้เป็นสมุนไพรได้ **เช่นกัน** เอาที่ใกล้ตัวก็ได้แก่ ใบของน้อยหน่าที่ใช้กำจัดเหาแบบตายยกศีรษะ(หัว)แล้ว **แต่ที่จะเน้นในวันนี้ก็คือ น้อยหน่าสามารถกำจัดแมลงศัตรูพืชได้อีกด้วย** ไม่ว่าจะเป็นเพลี้ยอ่อน เพลี้ยหอย เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มวน ตัวเต่า หนอนใยผัก ได้อีกด้วย โดยใช้เมล็ดน้อยหน่าแห้ง 1/2 ถึง 1 กก. บดละเอียด แช่น้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ 12 - 24 ชม. หรือ 1-2 วันกรองเอาแต่น้ำ ผสมน้ำสบู่ 1 ช้อนโต๊ะ ก่อนนำไปฉีดพ่นทุก 6-10 วัน ช่วงเวลาเย็นกำจัดหนอนกระทู้ เพลี้ยอ่อน ส่วนใบน้อยหน่า 1 กก. ทูบ/ตำ แช่น้ำ 3-5 ลิตร 1-2 วัน หรือใบบดละเอียดผสมน้ำเล็กน้อย แช่นาน 24 ชม. กรองเอาแต่น้ำ ผสมน้ำสบู่ 1 ช้อนโต๊ะ ฉีดพ่นทุก 6-10 วัน ช่วงเย็น ป้องกันกำจัด หนอนเจาะกิ้ง เพลี้ยด้งแตน **ในใบน้อยหน่า** นั้น มีสารออกฤทธิ์ที่สำคัญชื่อว่า **annonin และ neoannonin** ซึ่งเป็นพิษต่อแมลงทางสัมผัสและทางกระเพาะอาหาร

มาถึงสมุนไพรใกล้ตัวอย่าง ตะไคร้หอม (Cymbopogon nardus) สมุนไพรที่คงไม่มีใครไม่รู้จัก อาจมีชื่ออื่นบ้าง เช่น ตะไคร้แดง ตะไคร้มะขูด จะตะมะขูด สามารถช่วยป้องกันกำจัด หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก โรคกุ้งแห้งพริก โรคราในเม็ดผักกาด หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนกระทู้ หนอนใยผัก ไส้ยุ่ง แมลงสาบ ส่วนวิธีการใช้ ก็ทำได้โดย นำต้นตะไคร้หอมคลุมแปลงผัก หรือนำทั้งต้นมาแช่น้ำ กรองเอาน้ำนำไปฉีดพ่น กำจัดศัตรูพืช แม้แต่เห็บและใบ บดละเอียดผสมน้ำ ทั้งไว้นาน 24 ชม. กรองด้วยผ้าขาวบาง แล้วนำไปฉีดพ่นกำจัดหนอนกระทู้ได้

ส่วนขั้นตอนและวิธีการ ก็นำตะไคร้หอมทั้งเหง้า และใบ บดละเอียด จำนวน 400 กรัม ผสมน้ำ 8 ลิตร ทั้งไว้นาน 24 ชม. กรองด้วยผ้าขาวบาง นำน้ำที่ได้ผสมกับ สารจับใบ 1 ช้อน ก่อนนำไปฉีดพ่น กำจัดหนอนกระทู้ และ ศัตรูพืชอื่นๆ ในรูปผงบดละเอียดสามารถคลุกเมล็ดเพื่อ ใส่แมลง อีกนิตตะไคร้สำหรับไล่ยุง ก็ให้บดหรือตำตะไคร้หอม ละเอียดวางตามมุมห้องหรือตู้เสื้อผ้า **สารสำคัญ** ที่ช่วยไล่และ กำจัดแมลง มีทั้งสาร verbenol, oil, lemon oil, Indian molissa oil มีฤทธิ์ในการไล่แมลงจากการสกัดแยกสาร ประกอบออกเป็นกลุ่มต่างๆ คือ polysaccharides, fat+oils, terpenoids+phenolic และ n-oxides พบว่า เฉพาะส่วนของ fat+oils เท่านั้นที่ออกฤทธิ์ สามารถควบคุมศัตรูพืชได้ โดยวิธีการกลั่นด้วยไอน้ำ ในสารสกัด fat+ oils พบว่ามีสาร geraniol, citronellol, linalool, neral limonene และยังมีพบว่า พันธุ์อายุ แหล่งปลูก และวิธีสกัดเป็นปัจจัยที่ทำให้ปริมาณสารออกฤทธิ์ แตกต่างกัน

ดอกไม้ก็เป็นสมุนไพรได้ **ดาวเรืองตัวช่วยในการ กำจัดศัตรูพืช** ได้แก่ เพี้ยกระโดด เพี้ยจักจั่น เพี้ยหอย เพี้ยอ่อน เพี้ยไฟ แมลงวันผลไม้ หนอนใยผัก หนอนผีเสื้อ กะหลอก หนอนกะหล่ำปลี ตัวปีกแข็ง ไส้เดือนฝอย **โดยการ ใช้ส่วนต่างๆ ของดาวเรืองในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช** เช่น ใช้ดอกดาวเรือง 1/2 กิโลกรัม ต้มในน้ำ 4 ลิตร ทั้งให้เย็น แล้วกรองด้วยผ้าขาวบางผสมน้ำ 4-5 ลิตร ผสมน้ำยาล้างจาน 1 ช้อนโต๊ะ ก่อนฉีดพ่น ใช้ฉีดพ่นป้องกันกำจัดเพลี้ย หนอน ส่วนใบและต้น นำมาคั้นเอาน้ำ ใช้ฉีดพ่นกำจัดเพลี้ย หนอน ได้เช่นกัน **นอกจากนี้ก็มีสูตรอื่นๆ อีก อาทิ** นำดอก ดาวเรืองมาคั้นเอาน้ำ ผสมน้ำที่ได้ 3:1 ฉีดพ่นสามารถกำจัด หนอนใยผักได้ดี หรือนำคั้นดอกดาวเรืองผสมน้ำอัตราส่วน 1:1 ฉีดพ่นก็สามารถกำจัดเพลี้ยอ่อนได้ผลดี หรือดอกดาวเรือง 500 กรัม ต้มในน้ำ 4 ลิตร พักให้เย็นกรองเอาน้ำผสม น้ำเปล่า 4 ลิตร น้ำสบู่ 2 ช้อนโต๊ะ ฉีดพ่นวันละ 2 ครั้ง ติดต่อกัน 2 วัน

เรื่องเหล่านี้ไม่ได้เป็นเรื่องใหม่เสียทีเดียว หากเพียง แต่ว่าพวกเราหลงลืมกันไป และหันไปใช้สารเคมีที่หาง่าย ใช้สะดวก ไม่ต้องมาเตรียมอะไรเยอะเยอะ แต่จากนี้ไปเราลอง หันมาใช้สารเคมีที่ปลอดภัย และใกล้บ้านกันเถอะเพื่อตัวเอง เพื่อชุมชน และเพื่อสิ่งแวดล้อม

